

Cảm nhận về bài thơ Sang thu của Hữu Thỉnh

Hình ảnh thơ đẹp, ngôn từ tinh tế, giọng thơ êm đềm và những rung động man mác, băng khuâng của tác giả trong buổi giao mùa đã tạo nên một dấu ấn không dễ phai mờ trong lòng bao độc giả. Có lẽ vì vậy mà sau khi đọc "Sang thu" của Hữu Thỉnh ta càng thấy yêu hơn mùa thu thiết tha, nồng hậu của quê nhà.

Mùa thu luôn là đề tài của các nghệ sĩ, nó gợi nhiều cảm xúc đối với thi nhân. Theo Xuân Diệu, thu là dáng buồn liêu, là những luồng run rẩy rung rinh lá, đôi nhánh khô gầy sương mỏng manh. Tiếng thu của Lưu Trọng Lư là một hình ảnh mùa thu đầy thơ mộng: Con nai vàng ngơ ngác, đạp trên lá vàng khô. Thu điều của Nguyễn Khuyến là sự vắng lặng, yên ả của không gian, là cảnh đẹp nên thơ của nước hồ thu. Còn Hữu Thỉnh với bài thơ Sang thu, ông đã khắc họa bức tranh mùa thu tươi đẹp, bức tranh đang ở thời khắc giao mùa với một làn hương mới. Mùa thu trong bài thơ của Hữu Thỉnh không có dáng vẻ tĩnh mịch, hồn thơ không vương vấn những cảm xúc buồn như mùa thu ở trong thơ của Nguyễn Khuyến, Lưu Trọng Lư, Nguyễn Du hay Xuân Diệu...

Sang thu là một bài thơ gợi tả thiên nhiên tươi đẹp. Đất trời đang chuyển mình từ cuối hạ sang thu. Mở đầu bài thơ là một phát hiện bất ngờ:

Bỗng nhận ra hương ổi
Phả vào trong gió se
Sương chùng chình qua ngõ
Hình như thu đã về.

Mùa thu đã xuất hiện ở một làng quê Việt Nam. Mùa thu với hương thơm mộc mạc nhưng đầy hương vị ấm nồng. Hương ổi phả trong gió nhẹ đã làm cho con người nhận ra ngay mùa thu đang đến. Động từ phả thể hiện một mùi hương nồng nàn, lan tỏa trong không gian, hòa quyện với làn gió nhẹ để tạo nên một cảm giác thật đáng yêu. Cảm giác ấy không phải trầm buồn, utor lệt mà là một cảm giác vui tươi đến bất ngờ, mới mẻ. Mùa thu đã mang đến hương thơm và sương mờ utor lạnh. Sương chùng chình đã tạo nên một phong cảnh đáng yêu. Chùng chình là sự kéo dài, chậm chạp như muốn chờ muốn đợi ai đấy? Cảnh vật cứ dần như thế, mềm mại như thế và thu đến tự lúc nào không hay. Nhà thơ đã ngỡ ngàng trước cái đến bất chợt của mùa thu.

Cảm giác ngỡ ngàng ban đầu đã tan biến và nhường chỗ cho sự rung cảm mãnh liệt trước mùa thu tươi sáng:

Sông bắt đầu dềnh dàng
Chim bắt đầu vội vã
Những đám mây mùa hạ
Vắt nửa mình sang thu.

Ở khổ thơ thứ hai, dấu hiệu sang thu mang tính rõ nét hơn. Tác giả không cảm nhận bằng khứu giác mà cảm nhận trực tiếp bằng thị giác. Từ láy dềnh dàng diễn tả sự chậm chạp, thong thả của dòng nước sông mùa thu. Dấu hiệu mùa thu còn thể hiện ở cánh chim trời, chim vội vã bay vì trời mùa thu nhanh tối hơn mùa hạ, chim phải bay nhanh về tổ.

Mùa thu với đất trời sáng trong, sông lặng lẽ, thong thả chảy cùng với đàn chim đang tung cánh bay cao. Hình ảnh đám mây mùa hạ đang vắt nửa mình sang thu là sự chuyển biến của đất trời. Dù sang thu nhưng dư âm mùa hạ vẫn còn. Một bóng mây vương lại như sự quyến luyến, ngập ngừng.

Cảm nhận về bài thơ Sang thu của Hữu Thỉnh

Mùa thu với nắng nhẹ, dịu êm. Đất trời như thay áo mới nhưng vẫn có đâu đây làn nắng ấm mùa hè. Có lẽ đây là hình ảnh đẹp nhất thể hiện nét riêng của sự giao mùa từ hạ sang thu. Đám mây ở thời điểm này rất đẹp, nó như chiếc cầu nối giữa hai mùa. Tác giả sử dụng nghệ thuật nhân hóa để diễn tả sự chuyển giao của đất trời. Mây mùa hạ "vắt nửa mình sang thu" bởi còn chân chừ, lưu luyến. Dù sang thu nhưng vẫn còn vương vấn những hình ảnh của mây mùa hạ. Đây là sự biến chuyển nhẹ nhàng của trời đất phút giao mùa.

Kết thúc bài thơ là hình ảnh thiên nhiên của mùa thu:

Vẫn còn bao nhiêu nắng
Đã vơi dần cơn mưa
Sấm cũng bớt bất ngờ
Trên hàng cây đứng tuổi.

Phong cảnh mùa thu hiện ra thật rõ nét. Nắng mùa thu đang nồng đượm. Mưa mùa hạ vơi dần nên âm thanh của sấm cũng không còn làm cho con người ta giật mình, hốt hoảng. Mùa thu không những làm cho hàng cây như già dặn hơn, đứng tuổi hơn mà mùa thu càng làm cho hàng cây như vững vàng hơn trước những biến cố của thiên nhiên. Cây lá mùa thu vẫn nhuốm buồn vì lá dần ngả sang màu úa theo qui luật của thiên nhiên nhưng nó vẫn mang một dòng nhựa rạo rực, tràn trề sức sống. Khi thu đến, nó đã chuẩn bị cho nhiệm vụ mới của mình. Hình ảnh hàng cây đứng tuổi và sấm đã gợi lên một ý nghĩa sâu xa hơn, đó là hình ảnh con người từng trải trước những tác động của ngoại cảnh, những biến cố bất thường của cuộc đời.

Với bút pháp tả thực về thiên nhiên, cách sử dụng nghệ thuật ẩn dụ, bài thơ Sang thu của Hữu Thỉnh đã mang đến cho người đọc những cảm nhận mới về mùa thu, thấy được những chuyển biến nhẹ nhàng mà rõ rệt của đất trời từ hạ sang thu. Tác giả đã vẽ nên bức tranh mùa thu quê hương nồng đượm, ấm áp tình người, nó bình dị mà tươi tắn, sống động, nó tôn thêm vẻ đẹp của đất nước Việt Nam.

--Nguồn st--

Cảm nhận về bài thơ Sang thu của Hữu Thỉnh

